

*„Wszystkim młodym ludziom,
bez względu na ich wiek i pochodzenie, mówię:
Postępujcie tak, by Wasz głód życia i miłości był
głodem życia godnego i miłości twórcze”*

Jan Paweł II

Szkolny Program Profilaktyki

**CZUJĘ SIĘ
ZDROWO I BEZPIECZNIE**

Szkolny Program Profilaktyki „*Czuję się zdrowo i bezpiecznie*” jest szeroką ofertą oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli. Obejmuje również swoim zasięgiem społeczność lokalną, w której szkoła funkcjonuje.

Program powstał w wyniku diagnozy sytuacji szkolnej, rodzinnej oraz analizy problemów występujących w środowisku lokalnym.

Na podstawie wnikliwej obserwacji nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły, ustalona została lista priorytetów w zakresie działań profilaktycznych w pracy z uczniem.

Są to:

- problem agresji i przemocy wśród uczniów i szukanie metod ich ograniczania,
- problem uzależnień – promowanie zdrowego stylu życia,
- problem niepowodzeń szkolnych, trudności w uczeniu się i zachowaniu uczniów.

Przyczyny problemów:

- trudna sytuacja rodziny – niewydolność wychowawcza, demoralizacja, bezrobocie, przemoc i agresja w rodzinie,
- nieznajomość i nieprzestrzeganie ogólnie przyjętych zasad i norm (brak konsekwencji wobec ich łamania),
- brak właściwej komunikacji,
- brak czasu, chęci i motywacji do kształtowania właściwych postaw.

Wyróżniono również **pozytywne cechy pracy szkoły:**

- szkoła proponuje bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych,
- w szkole uczniowie czują się bezpiecznie,
- przestrzegane są prawa i obowiązki ucznia,
- uczniowie mogą liczyć na pomoc nauczycieli,

- w szkole podejmowane są tematy trudne (przemoc, szkodliwość palenia papierosów, spożywanie alkoholu i zażywanie narkotyków),
- szkoła realizuje zaplanowane działania wychowawcze poprzez Program Wychowawczy.

Program „*Czuję się zdrowo i bezpiecznie*” realizowany będzie w **cyklu trzyletnim**. Zadania z poszczególnych obszarów realizowane będą w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy, zajęć z określonych przedmiotów oraz różnych form działalności pozalekcyjnej szkoły.

Priorytet 1 - PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY

Cele szczegółowe:

- niwelowanie zachowań agresywnych,
- radzenie sobie z przejawami przemocy,
- kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów,
- przestrzeganie prawidłowych norm zachowań w różnych środowiskach: środowiskach, szkole, w domu, w miejscach publicznych,
- wyrabianie poczucia tożsamości i własnej wartości, wiary w siebie,
- uczenie świadomego decydowania o sobie i ponoszenia konsekwencji własnych decyzji,
- uczenie zachowań asertywnych, umiejętność powiedzenia NIE,
- rozpoznawanie problemów związanych z zachowaniami autoagresywnymi i działania zmierzające do ich rozwiązania.

Kryteria sukcesu:

- ograniczenie zachowań agresywnych dzieci i młodzieży.

ZADANIA DO REALIZACJI		REALIZATOR	TERMIN
UCZNIOWIE	Uczestnictwo w zajęciach adaptacyjno – integracyjnych.	– psycholog szkolny	2011 – 2014
	Uczestnictwo w zajęciach socjoterapeutycznych.	– nauczyciele specjaliści	2011 – 2014
	Rozwijanie zainteresowań w ramach zajęć artystycznych.	– mgr J. Kucka – mgr A. Szwed	2011 – 2014
	Redagowanie i wydawanie gazetki szkolnej w ramach działalności szkolnego koła dziennikarskiego. Kontynuowania stałej rubryki „Szkoła bez przemocy”	– mgr V. Rychlik	2011 – 2014
	Uczestnictwo w zajęciach sportowych w ramach Szkolnego Klubu Sportowego oraz Szkolno-Osiedlowych Sekcji Sportowych.	– nauczyciele wychowania fizycznego – członek Rady Osiedla „Kormoran”	2011 – 2014
	Udział w zajęciach dotyczących rozwiązywania sytuacji trudnych, związanych z agresją i przemocą (w oparciu o scenariusze zajęć przygotowane przez specjalistów)	– psycholog szkolny – wychowawcy	2011 – 2014

	Program profilaktyczny „Strażnicy uśmiechu”.	– wychowawcy klas II i V	2011 – 2012
	Program wychowawczo – interwencyjny dla uczniów klas IV – VI - jak przeciwdziałać mobbingowi uczniowskiemu? „Nie winić”.	– pedagog szkolny – wychowawcy	2011 – 2014
	Realizacja cyklu lekcji wychowawczych dotyczących agresji, autoagresji, asertywności i tolerancji.	– wychowawcy – pedagog szkolny – psycholog szkolny	2011 – 2014
	Uczestnictwo w festynie rekreacyjno – sportowym.	– organizatorzy festynu	2011 – 2014
	Uczestnictwo w konkursach dotyczących zagadnień: <ul style="list-style-type: none"> • pomocy udzielanej słabszym, • reagowania na przemoc, • koleżeństwa i wzajemnego szacunku. 	– samorząd uczniowski – wychowawcy	2011 – 2014
	Uczestnictwo w zajęciach, podczas których uczniowie zapoznają się z dokumentami regulującymi sytuację prawną dziecka w Polsce i na świecie.	– wychowawcy	2011 – 2014
	Zapoznanie uczniów z zasadami kodeksu „Szkoła bez Przemocy”. Przestrzeganie zasad kodeksu.	– samorząd uczniowski	2011 – 2014
	Uczestnictwo w cyklu zajęć dotyczących bezpieczeństwa i uświadamiania prawnych skutków przemocy.	– pedagog szkolny we współpracy z Policją i Strażą Miejską	2011 – 2014
	Prezentowanie filmów na temat bezpiecznych zachowań w szkole.	– pedagog szkolny – przewodniczący Zespołu Wychowawczego – wychowawcy	2011 – 2014
	Udział w turnieju „Bezpieczne wakacje z rowerem”.	– nauczyciel techniki	2011 – 2014
NAUCZYCIELE	Szkolenie nauczycieli w zakresie nabywania umiejętności rozwiązywania trudnych sytuacji wychowawczych w klasie	– zaproszeni specjaliści	2011 – 2014

	Organizowanie pomocy uczniom odrzuconym przez grupę rówieśniczą, udzielanie porad i pomocy w eliminowaniu napięć i konfliktów oraz rozwiązywaniu kłopotów osobistych	– wychowawcy – pedagog szkolny – psycholog szkolny	2011 – 2014
	Realizacja programu profilaktycznego „Strażnicy uśmiechu”.	– wychowawcy klas II i V	2011 – 2012
	Program wychowawczo – interwencyjny dla uczniów klas IV – VI - jak przeciwdziałać mobbingowi uczniowskiemu? „Nie winić”.	– pedagog szkolny – wychowawcy	2011 – 2014
	Wzbogacenie zasobów biblioteki i pracowni audio-video o pozycje dotyczące sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach wychowawczych oraz udostępnianie materiałów szkoleniowych dla nauczycieli i rodziców o bezpiecznych zachowaniach w szkole i w domu.	– psycholog szkolny – pedagog szkolny	2011 – 2014
	Uczestnictwo w festynie rekreacyjno – sportowym.	– organizatorzy festynu	2011 – 2014
	Funkcjonowanie w szkole rzecznika praw ucznia i uruchomienie tzw. „Poczty zaufania” dla nieśmiałych uczniów (w formie skrzynki lub spotkań w określonych godzinach).	– rzecznik praw uczniów	2011 – 2014
	Uczestnictwo w szkoleniach dotyczących zasad konstruowania indywidualnych kontraktów z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.	– dyrektor szkoły	2011 – 2014
	Pozyskiwanie funduszy na tworzenie i realizację projektów dotyczących programów profilaktycznych.	– dyrektor szkoły	2011 – 2014
	Realizowanie założeń ogólnopolskiego programu „Szkoła bez Przemocy”	– dyrektor szkoły – mgr J. Dobrowolska	2011 – 2014
RODZICE	Uczestnictwo w cyklu spotkań dotyczących agresji, asertywności i tolerancji.	– wychowawcy i zaproszeni specjaliści	2012 – 2014
	Uczestnictwo w spotkaniach integrujących nauczycieli z rodzicami.	– wychowawcy	2011 – 2014
	Uczestnictwo w festynie rekreacyjno – sportowym integrującym społeczność szkolną.	– organizatorzy festynu	2011 – 2014

	Uczestnictwo w szkoleniach na temat bezpiecznych zachowań w szkole i w domu.	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog szkolny – psycholog szkolny 	2011 – 2014
Monitorowanie i ewaluacja: <ul style="list-style-type: none"> • Dokonanie przeglądu wykonanej pracy. • Sprawozdania z przeprowadzonych zajęć, ankiety ewaluacyjne. 		Dowody wykonania: <ul style="list-style-type: none"> – Programy własne, scenariusze, listy obecności, wytwory prac uczniowskich, biblioteczka. 	

Priorytet 2 - PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ – PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

Cele szczegółowe:

- poznanie siebie i refleksja nad sobą,
- dostarczenie informacji o szkodliwości używek,
- uświadamianie korzyści wynikających z prowadzenia zdrowego trybu życia,
- wyrabianie nawyku zdrowego stylu życia,
- zapobieganie uzależnieniom,
- reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Kryteria sukcesu:

- wzrost świadomości uczniów, ich rodziców i nauczycieli dot. zdrowego stylu życia.

ZADANIA DO REALIZACJI		REALIZATOR	TERMIN
UCZNIOWIE	Rozwijanie zainteresowań, propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego na zajęciach pozalekcyjnych.	– nauczyciele	2011 – 2014
	Rozwijanie zainteresowań przyrodniczych, prowadzenie doświadczeń i obserwacji.	– mgr W. Jaworska – mgr T. Paczkowska	2011 – 2014
	Udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach promujących zdrowy styl życia (plastycznych, literackich, kulinarnych).	– mgr J. Kucka – nauczyciele	2011 – 2014
	Wystawa prac plastycznych promujących zdrowy styl życia.	– zespół promocji zdrowia	2011 – 2014
	Przygotowanie przedstawienia nt. znaczenia zdrowego trybu życia i roli sportu w życiu dzieci i młodzieży.	– zespół promocji zdrowia	2011 – 2012

	Cykl lekcji wychowawczych związanych z tematyką uzależnień. Wykorzystanie zasobów filmoteki szkolnej.	– wychowawcy	2011 – 2014
	Uczestnictwo w zajęciach o tematyce zdrowotnej: <ul style="list-style-type: none"> – Właściwa higiena osobista – klasy I – Higiena jamy ustnej: „Czyste zęby to zdrowe zęby” – klasy III – „Życie bez nałogu- szkodliwość palenia papierosów” – klasy V 	– pielęgniarka szkolna	2011 – 2014
	Udział w programie dotyczącym szkodliwości palenia papierosów.	– pedagog szkolny	2011 – 2014
	„Z Mikołajem na sportowo” – rozgrywki sportowo-rekreacyjne dla klas II.	– Rada Rodziców – nauczyciele wych. - fiz.	2011 – 2014
	Ogólnopolska kampania edukacyjna „Mamo, tato - wolę wodę”	– zespół promocji zdrowia	2011 – 2012
	Wspólne przygotowywanie i spożywanie klasowych drugich śniadań	– zespół promocji zdrowia – uczniowie Zespołu Szkół Gastronomicznych	2011 – 2012
	Ogólnopolski program „Owoce w szkole” realizowany przez Agencję Rynku Rolnego - klasy I-III.	– intendent	2011 – 2014
	Akcja „Zdrowe jabłko – lepszy dzień” – klasy IV-VI.	– intendent	2011 – 2014
	Udział w spotkaniach edukacyjnych nt. właściwego odżywiania się dzieci i młodzieży	– specjalista dietetyk – zespół promocji zdrowia	2011 – 2012

	Uczestnictwo w programie profilaktycznym „Trzymaj formę”.	– zespół promocji zdrowia	2011 – 2014
	Udział w wypoczynku zimowym i letnim organizowanym w formie półkolonii	– nauczyciele	2011 – 2014
	Rozwijanie zainteresowań turystycznych i krajoznawczych poprzez uczestnictwo w rajdach pieszych organizowanych w ramach programu profilaktycznego.	– mgr B. Wołosz – mgr T. Paczkowska	2011 – 2014
	Uczestnictwo w rajdach rowerowych organizowanych w ramach programu profilaktycznego.	– mgr G. Kowalska – mgr T. Swakowski	2011 – 2014
	Program profilaktyczny „Nasze spotkania”.	– mgr L. Kołakowska	2011 – 2014
	Program pod patronatem fundacji WOŚP „Ratujemy i uczymy ratować” dla klas I-III.	– mgr M. Trojan – mgr M. Płaczek – mgr T. Paczkowska – mgr G. Kowalska	2011 – 2014
	Program praktycznej nauki udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczniów klas IV – VI.	– dyrektor szkoły – wolontariusze PCK	2011 – 2014
	Uczestnictwo w programach profilaktycznych dotyczących opieki zdrowotnej nad dzieckiem we współpracy z Sanepidem: – „Wolność oddechu”, – „Moje dziecko idzie do szkoły”, – „Radosny uśmiech, radosna przyszłość”.	– mgr T. Paczkowska – mgr G. Kowalska – pielęgniarka szkolna	2011 – 2014

	Udział w akcji „Napełniamy talerzyk” w ramach programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE”.	– intendent	2011 – 2014
	Unijny program „Szkłanka mleka”.	– wychowawcy – intendent	2011 – 2014
	Dzień diagnozy postawy. Wdrażanie uczniów do wykonywania odpowiednio dobranych ćwiczeń.	– rodzice specjaliści	
NAUCZYCIELE	Udział w programie „Trzymaj formę”.	– rada pedagogiczna	2011 – 2014
	Zajęcia ruchowe dla nauczycieli - aerobik	– mgr M. Mierzejewska	2011 – 2012
	Warsztaty dla nauczycieli dotyczące promocji zdrowia i zapobiegania uzależnieniom.	– Dyrektor szkoły	2011 – 2014
	Udział w spotkaniach edukacyjnych nt. właściwego odżywiania się dzieci i młodzieży	– specjalista dietetyk – zespół promocji zdrowia	2011 – 2014
	Wzbogacanie zasobów biblioteczki o materiały dotyczące zdrowia i tematyki uzależnień.	– pedagog szkolny – nauczyciel bibliotekarz	2011 – 2014
	Udział w spotkaniach edukacyjnych nt. właściwego odżywiania się dzieci i młodzieży	– specjalista dietetyk – zespół promocji zdrowia	2011 – 2014

	Wspieranie realizacji programów zdrowotnych organizowanych przez instytucje zewnętrzne	– zespół ds. promocji zdrowia	2011 – 2014
	„Z Mikołajem na sportowo” – udział w rozgrywkach sportowo-rekreacyjne dla klas II.	– Rada Rodziców – nauczyciele	2011 – 2014
	Zajęcia ruchowe dla rodziców aerobik	– mgr M. Mierzejewska	
	Dzień diagnozy postawy. Szkolenie dotyczące ćwiczeń adresowanych do rodziców i dzieci .	– rodzice specjaliści	
	Wzbogacanie zasobów biblioteczki o materiały dotyczące zdrowia i tematyki uzależnień.	– pedagog szkolny – nauczyciel bibliotekarz	2011 – 2014
Monitorowanie i ewaluacja:		Dowody wykonania:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dokonanie przeglądu wykonanej pracy. • Sprawozdania z realizacji programów, ankiety ewaluacyjne. 		<ul style="list-style-type: none"> • Programy - scenariusze, dokumentacja zajęć. 	

Priorytet 3 – PRZEZWYCIĘŻANIE NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH, TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ I ZACHOWANIU UCZNIÓW

Cele szczegółowe:

- nauczanie i wychowanie w kontekście przestrzegania praw człowieka,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- kształcenie umiejętności pokonywania trudności w uczeniu się i zachowaniu,
- kształcenie umiejętności komunikacji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości w zespole klasowym,
- motywowanie uczniów do pokonywania trudności i osiągania sukcesów szkolnych,
- wdrażanie modelu kształcenia uwzględniającego indywidualne potrzeby i zdolności uczniów.

Kryteria sukcesu:

- poprawa funkcjonowania w obszarze edukacyjnym i społecznym – zminimalizowanie niepowodzeń, wzrost motywacji do nauki, aktywna postawa wobec zadań i trudności.

ZADANIA DO REALIZACJI		REALIZATOR	TERMIN
UCZNIOWIE	Uczestnictwo w zajęciach korekcyjno - kompensacyjnych, terapii pedagogicznej, zajęciach logopedycznych i wyrównawczych.	– nauczyciele- terapeuci – wychowawcy – dyrektor szkoły	2011 – 2014
	Udział w zajęciach psychoedukacyjnych organizowanych dla zespołów klasowych.	– psycholog szkolny – pedagog szkolny	2011 – 2014
	Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających pasje poznawcze i zainteresowania sportowe uczniów.	– nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne – wychowawcy	2011 – 2014
	Doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów poprzez „Trening twórczego myślenia”.	– psycholog szkolny	2011 – 2014
	Cykl lekcji wychowawczych poświęconych autoprezentacji. Rozmowy na temat własnych zainteresowań i pasji. Rozbudzanie poczucia własnej wartości w zespole. Kształcenie umiejętności adekwatnej samooceny.	– wychowawcy – pedagog szkolny	2011 – 2014

	Lekcje wychowawcze dotyczące sensu nauki, wartości wykształcenia, wymagań stawianych przez rynek pracy.	– wychowawcy	2011 – 2014
	Lekcje wychowawcze związane z zagadnieniem motywacji i koncentracji.	– wychowawcy	2011 – 2014
	Lekcje wychowawcze nt. planowania dnia, tygodnia oraz organizowania warsztatu pracy ucznia.	– wychowawcy	2011 – 2014
	Lekcje dotyczące zagadnienia empatii, uwrażliwiające na krzywdę innych ludzi i zwierząt.	– nauczyciel języka polskiego i przyrody – wychowawcy	2011 – 2014
	Zajęcia indywidualne i grupowe motywujące do pokonywania trudności szkolnych, podnoszące kompetencje związane z funkcjonowaniem w grupie oraz wzmacniające poczucie własnej wartości (socjoterapia, terapia poprzez sztukę, biblioterapia).	– mgr L. Kołakowska – mgr I. Andrzejewska – mgr A. Zapolska – mgr H. Jaworska – mgr J. Kucka – psycholog szkolny	2011 – 2014
	Festiwal nauki	– K. Pieluchowski	2011 – 2014
	Organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce.	– wychowawcy	2011 – 2014
	Pomoc w odrabianiu lekcji kierowana do uczniów przebywających w świetlicy szkolnej.	– wychowawcy świetlicy	2011 – 2014
NAUCZYCIELE	Nawiązywanie pozytywnych relacji z uczniami opartych na zaufaniu i życzliwości.	– nauczyciele	2011 – 2014
	Diagnozowanie trudności uczniów w obszarze dydaktyczno – wychowawczym.	– wychowawcy – zespoły wielopredmiotowe – pedagog szkolny – specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznych	2011 – 2014
	Indywidualizacja procesu nauczania, wdrażanie zaleceń specjalistów poradni psychologiczno - pedagogicznych wyrażonych w opiniach i orzeczeniach.	– nauczyciele	2011 – 2014

	Konsultacje z pedagogiem i psychologiem szkolnym służące rozwiązaniu problemów uczniów.	– wychowawcy – nauczyciele	
	Opracowanie i wdrożenie metod postępowania dydaktyczno-wychowawczego w celu pokonywania problemów uczniów w ramach pracy zespołów wielopredmiotowych.	– wychowawcy – nauczyciele	2011 – 2014
	Nawiązanie ścisłej współpracy z rodzicami (opiekunami) uczniów mających problemy w uczeniu się i zachowaniu.	– wychowawcy – pedagog szkolny	2011 – 2014
	Inicjowanie działań mających na celu integrację zespołu klasowego.	– wychowawcy	2011 – 2014
	Uczestnictwo w formach samokształcenia poświęconych problemom dydaktyczno – wychowawczym.	– przewodniczący zespołów przedmiotowych – psycholog szkolny – pedagog szkolny – nauczyciele	2011 – 2014
RODZICE	Współpraca z wychowawcą, nauczycielami i specjalistami w celu wypracowania jednolitych metod postępowania z dzieckiem mającym trudności. Konsekwentne wdrażania ustalonego sposobu postępowania.	– wychowawcy – nauczyciele – pedagog szkolny	2011 – 2014
	Systematyczny udział w comiesięcznych spotkaniach z wychowawcami i nauczycielami.	– wychowawcy	2011 – 2014
	Reagowanie na wezwania ze strony szkoły w sytuacjach kryzysowych.	– wychowawcy – pedagog szkolny	2011 – 2014
	Korzystanie z różnych form wsparcia w zakresie zapobiegania i radzenia sobie z trudnościami oferowanych przez szkołę i inne instytucje.	– wychowawcy – pedagog szkolny – psycholog szkolny	2011 – 2014
	Korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej i strony internetowej szkoły jako źródeł informacji przydatnych w rozwiązywaniu niektórych problemów związanych z trudnościami w uczeniu się i zachowaniu uczniów.	– nauczyciele bibliotekarze – wychowawcy – nauczyciele terapeutów	2011 – 2014
	Udział w prelekcjach i warsztatach prowadzonych przez specjalistów na terenie szkoły.	– wychowawcy – pedagog szkolny – psycholog szkolny	2011 – 2014

		– dyrektor szkoły	
	Wspieranie działań szkoły mających na celu integrację zespołów klasowych i grup rówieśniczych (spotkania klasowe, wyjścia na imprezy kulturalne, wycieczki, zabawy szkolne).	– wychowawcy – Rada Szkoły	2011 – 2014
	Warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkoła dla Rodziców”.	– psycholog szkolny – pedagog szkolny	2011 – 2014
Monitorowanie i ewaluacja: <ul style="list-style-type: none"> • Przegląd i sprawozdanie z wykonanej pracy terapeutycznej. • Monitorowanie systematycznego uczęszczania uczniów na lekcje oraz poziomu osiągniętych wyników edukacyjnych. 		Dowody wykonania: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja diagnoz, opinie, dokumentacja przeprowadzonych zajęć (scenariusze, dzienniki). 	

*Opracował
Zespół Wychowawczy*